

forløbet paa bedste Maade, at alle rimelige og berettigede Hensyn var taget, saa vil jeg gerne vide, hvad der skal være den Kommissions Opgave. Nej, i Nedsættelsen af denne Kommission ligger ganske naturligt og lige til Erkendelsen fra Kirkeministerens Side af, at det at fortsætte paa den Maade gaar dog vist alligevel ikke, og efter hvad der ligger forud, kan jeg ikke andet end hilse denne Kommissions Nedsættelse med Tilfredshed. Men naar jeg ser paa Kommissionens S sammensætning, maa jeg unægtelig tage et vist Forbehold, thi det er en af de ejendommeligest sammensatte Kommissioner, jeg længe har været stillet overfor. Den er sammensat af følgende: En Lægprædikant, tre Skolelærere, en Skoleinspektør, tre Præster, en Provst, en ministeriel Embedsmand og endelig suppleret med den af Landets Biskopper, der dertil maatte være at formaa. Jeg maa sige, at det er en S sammensætning, som fra et gejstligt og et embedsmæssigt Synspunkt er saa tilfredsstillende, at ingen enevældig Konge kunde have udpønset noget bedre. Men der mangler unægtelig noget, der i fjerneste Maade minder om en Repræsentation for kirkeligt interesserede og forstaaende Lægfolk, og jeg vil derfor tillade mig at gøre den højtærede Kirkeminister opmærksom paa, at saadanne ogsaa findes, hvad Kommissionens S sammensætning kunde tyde paa var undgaaet hans Opmærksomhed.

Saa har jeg endelig nogle Bemærkninger at gøre om en Udvikling, der synes at tage Fart her i Landet og stadig foregaar i større og større Omfang, en Udvikling, jeg altid har set paa med megen Betænkelighed, en Betænkelighed, som, efter hvad jeg efterhaanden stilles overfor, stedse bliver større. Det gælder Ombytningen af den Jord, der stilles til Raadighed til den Udstykning efter Lensloven, som nu meget livlig foregaar rundt omkring i Landets forskellige Egne. Jeg har forstaaet den Bestemmelse, der der var sat ind i Loven om Mulighed for at ombytte den Jord, som stilles til Raadighed til Udstykning fra Lensgodser Side, saaledes, at det var en Ventil, man havde, noget, man i Undtagelsestilfælde kunde gøre, hvor særlige Forhold talte derfor, hvor Afgivelsen af den Jord, der var Tale om, vilde bevirke, at store kostbare Byg-

ninger derefter vilde komme i et urimeligt Forhold til den Jord, der blev tilbage; en Regel, der ogsaa kunde bringes i Anvendelse, hvis Godserne, beliggende, som de ofte er tæt opad hinanden, i Landets frugtbareste Egne, samtidig blev frigivet til Udstykning, og der derfor paa den paa-gældende Egn blev overordentlig megen Jord til Raadighed, hvorimod andre Egne, hvor der ingen Lensgodser var, ikke fik Del i denne Udstykning.

Men naar man ser paa de Ombytninger, der nu finder Sted, er det ikke for ret manges Vedkommende muligt at se, at nogen af disse Grunde, som saaledes har været bestemmende i sin Tid for Lovens Fædre, er til Stede og kan begrunde den Ombytning, der nu finder Sted. Der ligger udenfor Middelfart en af de smukkeste Øer i dette Land, Øen Fænø, som tillige er en meget frugtbar Ø. Den blev i sin Tid afgivet fra Hindsgavl, og den blev paa det Tidspunkt antaget af Lensnævnet som Jord velegnet til det Formaal, Oprettelse af Husmandsbrug, som denne Jord skulde anvendes til. 290 Tdr. Land af Fænøs Jord blev godkendt af Lensnævnet som Jord velegnet til Udstykning. Udstykningen blev imidlertid for denne som for al anden Jords Vedkommende udsat, indtil den gældende Forpagtningskontrakt var udløbet, hvilket er sket i indeværende Aar. Men i Mellemtiden har Godsejer Lawaetz, Kalundborg Slots Ladegaard, købt den samlede Ø, selvfølgelig kørende med Forpligtelsen til til sin Tid at afgive de 290 Tdr. Land, som Lensnævnet havde godkendt til Udstykning. Men det turde være almindelig bekendt, at Godsejer Lawaetz har sat sig andre Formaal end netop at udstykke Jordegodser, og det var heller ikke hans Tanke, da han erobrede Fænø, at blive Nabo til de 30 Husmandshjem, der skulde oprettes derovre. Noget af det første, han foretog sig efter Erhvervelsen af Fænø, var da ogsaa at indlede Forhandlinger om at faa Lov til at beholde dette herlige Rige samlet, mod at han et andet Sted i Landet fandt nogen Jord, hvor Husmændene kunde bo og bygge. Disse Forhandlinger er nu ført saa langt frem, at Godsejer Lawaetz i dette Øjeblik har paa Haanden Jord, som er købt til det Formaal, selvfølgelig — han handler